

Fingret åt gubbmaffian

När Alexandra Dahlström blev nedtystad av Loa Falkman på filmgalan var det många som såg manssamhället i koncentrat. "Fast värst var de jävla rojalistkärringarna på Se&Hör som skrev ironiskt om min uringning", säger Alexandra Dahlström..

Av [Nicholas Wennö](#)
Foto: **Fredrik Funck**

I "Fucking Åmål" gav hon fingret åt killmaffian som styr livet mellan hockeyträningar och mopeddragg.

- Elin gör uppror mot hela mannen-som-norm-samhället. Hon provocerar killarna eftersom hon slutar bry sig om vad de tycker. Och dessutom är hon lesbisk! säger Alexandra Dahlström, och ser ut att spinna som en katt.

Efter sin succéroll har hon inte bara blivit en 15-årig filmhjältinna utan även gett den unga feminismen ett ansikte.

- Min kompis sa att jag blivit modigare och gjorde mer "Elin-saker" efter inspelningen. Innan var jag en välanpassad Filippa K - tjej med Kookaiklocka och hela kitet. Efter "Fucking Åmål" bryr jag mig mindre om vad folk tycker.

- Anledningen till att gubbar måste "gubba" sig och hela tiden visa sin makt och att småkillar skriker "hora" är att de är rädda. Och tjejerna är rädda att säga ifrån. Men jag hoppas att "Fucking Åmål" ger folk mod att göra som de själva vill.

DISKUTERA

► [Diskutera artikelserien: Hur får man gubbarna att lyssna?](#)

LÄS MER HÄR

FAKTA

► [Kvinnor och film](#)

► [Del 1: Ägg-Power!](#)

► [Del 2: "Man tiger och tar emot"](#)

► [Del 4: Idrotten har gett mig styrka](#)

► [Del 5: På KTH måste tjejer höja rösten](#)

► [Del 6: Mognad ger minus i matte](#)

► [Del 7: Ingen Viagra för slidkramp](#)

► [Del 8: Är det en baggis att föda barn?](#)

► [Del 9: En verklig kvinna](#)

Alexandra Dahlström drar av sig toppluvan med texten "VVS-Mälarrör" och en bylsig täckjacka för att i vit batmantröja hugga in på en cheesecake med dajmkulor.

Men hon har varken lekt batgirl eller haft några kvinnliga hjältar. Hon var i och för sig småkär i Blursångaren Damon Albarn i mellanstadiet, men annars har hon aldrig haft några riktiga idoler. Som liten var hon för upptagen av att klä upp sina Barbiedockor för att bli frälst av Pippi Långstrump. Men uppochnervända Pippi skulle säkert ha blivit impad av att Alexandra betäller en varm chèvremacka med flytande honung till efterrätt.

- Jo, jag lekte med Barbiedockor, säger hon och fyrar av den där superfrustrerande Elinsucken som redan blivit en svensk filmklassiker.

- Åååååhhhhh, vad meningslöst! Barbie är en jättetragisk uppväxt. Om jag någon gång får flickebarn ska de aldrig få sådana äckliga leksaker: dockor som inte ens kan stå av sig själva. Det enda vi gjorde med dem var att byta kläder.

Hon kände igen sig i Expressens skildring av hur tjejer och killar särbehandlas redan på dagis i den färska artikelserien "Männens värld".

- Jag skrek alltid mycket, tog plats och var helt orädd. Men de flesta tjejer var försiktiga och det var alltid de aktiva killarna som alla fick rätta sig efter.

I skolan blir det knappast bättre, tycker hon: skolböckerna är inte bara "gubbigt vinklade" och parodiskt krigsromantiska - skolan uppmuntrar stel faktainläring på bekostnad av känslomässig intelligens.

- Skolan borde handla mer om känslor, kärlek och livet i stort än att bara rabbla verb och plugga in periodiska systemet i kemi. Samhället skulle bli

TIDIGARE ARTIKLAR

► [Artiklar om jämställdhet ur DN 95-99](#)

LÄNKAR

► [Näringsdepartementet - jämställdhet inom politiken](#)

► [Jämställdhetsombudsmannen](#)

► [Arbetsmarknadsdepartementet \(bla Kvinnomaktutredningen\)](#)

► [Jämställdhet.nu \(kräver Shockwave-plugin\)](#)

► [Manliga nätverket \(Rädda Barnen\)](#)

► ["Jämställdhetsarbetarnas förening"](#)

► [Jämställdhetsdatabasen](#)

► [Q-web - kvinnoforum](#)

► [Jämställdhetslagen](#)

► [Arbetsmarknadsdep. - Om kvinnofrid](#)

► [Umeå universitet - kvinnovetenskaplig forskning](#)

► [Lunds universitet - kvinnovetenskaplig forskning](#)

► [Kommunförbundet - jämställda kommuner](#)

► [Skolverket - jämställdhet i skolan](#)

► [Nationella sekretariatet för genusforskning](#)

mjukare och varmare. Tyvärr stimulerar skolan bara den högra hjärnhalvan, säger Alexandra Dahlström.

- Men det är som om gubbarna med makten har satt upp ett osynligt taggtrådsstängsel av tråkiga ord, läroböcker, slipsar och Handelsjargong för att skydda sig. I det här samhället anses det mer intelligent att tillverka vapen än att hjälpa en människa ur en svår kris.

Alexandra
Dahlström

Fast de snälla vinner alltid i längden, ler hon.

Helst skulle hon vilja avskaffa könsrollerna helt.

- Män och kvinnor är väldigt lika egentligen. Vi borde ändra beteende redan på BB. Sexismen börjar redan där. I stället för att säga "det blev en flicka" eller "det blev en pojke" borde vi säga "det blev en människa".

Men så länge jämställdhet är en utopi så är feminismen "världens viktigaste", menar Alexandra Dahlström. Själv kallar hon sig liberalfeminist och gillar unga feministiska profiler som Karin Ekman, Linda Norrman Skugge och Nina Björk.

- Jag har just läst Nina Björks "Under det rosa täcket" och håller med om allt som står i den, men tycker att den är onödigt svårläst. Det är för mycket högskola över den.

Alexandra Dahlström fick upp ögonen för feminismen efter att ha läst Gerd Brantenbergs "Egalias döttrar" i åttonde klass.

- Fast jag vill inte att feminismen ska bli någon saggig och jätteallvarlig sekt som är emot männen. Jag har svårt för särartsfeminister, tantfeminister och livmodersfeminister. Direkt tragiskt blir det när de som gör Vecko-Revyn kallar sig feminister och kör sina bröstspecial och cellulitreportage som bara är på killarnas villkor.

Samtidigt medger hon att även hon smittats av utseendeneurosen. Dahlström berättar hur hon brukar noppa ögonbryn och leta efter mikroskopiskt små prickar i ansiktet.

- Det är ju så löjligt! säger hon och skrattar så att ögonen blir smala som streck.

Tjejer spelar med för att bli accepterade i männens värld men när det kommer till kritan måste man ändå ha smoking för att folk ska lyssna, menar hon.

- Loa Falkman skulle aldrig ha tystat ner mig på Guldbaggegalan om jag var kille. Och han hade definitivt inte sagt "lilla gubben" om det var Mattias Rust från "Fucking Åmål" som stått framme på scenen.

- Fast värst är de jävla rojalistkärringarna på Se&Hör som skrev ironiskt om min uringning som om jag inte visste om hur jag var klädd. Tror de att jag ljuger om utseendefixeringen och sexismen? Det gjorde mig verkligen förvånad; plötsligt blev jag ifrågasatt. Men det går att vara feminist även i uringat.

Alexandra Dahlström har just kommit hem från filmfestivalen i Berlin där hon fått svara på frågan "How was it to do the lesbian scene". Snart börjar inspelningarna av Kjell Sundvalls komedi "Tomten är far till alla barnen" där hon ska spela ännu en uppkäftig tonårstjej. Trots att jobben haglar över henne vet hon inte om hon vill fortsätta som skådespelare.

- Fast det finns ju en hel del att göra med kvinnorollerna. Jag såg "Heat" på tv i går och tänkte på att kvinnorna hade de tråkiga rollerna.

Men Alexandra Dahlström ser ingen verklig lösning i varannan damernas, jämställdhetskurser och kvinnor-kanmässor. Hennes mål är "intellektuell jämställdhet".

- Om man ska förändra något måste man in i folks hjärna - inte bomba porrklubbar. Könskvotering, lika lön och att dela hushållsjobbet är väl också bra, men det ändrar inte något i grunden så länge det blir ett tvång. Det är först när gubbarna lyssnar på tjejer på samma sätt som de lyssnar på slipskillarna från Handels som mentaliteten förändras.

▲ UPP ▶ INRIKES ▶ UTRIKES ▶ EKONOMI ▶ SPORT ▶ KULTUR/NOJEN ▶ HEM

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Eftertryck eller annan kopiering förbjuden.